

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

PROZATÍMNÍ
2004/2190(INI)

29. 10. 2004

NÁVRH ZPRÁVY

o sociální situaci v Evropské unii
(2004/2190(INI))

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

Zpravodajka: Ilda Figueiredo

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	7
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ.....	

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

k sociální situaci v Evropské unii (2004/2190(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na usnesení ze dne 4. července 2002 o sdělení Komise „Posilování lokální dimenze Evropské strategie zaměstnanosti“¹,
- s ohledem na usnesení ze dne 25. září 2002 o sdělení Komise „5 let Evropské strategie zaměstnanosti“²,
- s ohledem na usnesení ze dne 3. září 2003 o hodnocení zavádění agendy sociální politiky³,
- s ohledem na usnesení ze dne 24. září 2003 o společné zprávě Komise a Rady týkající se přiměřených a udržitelných důchodů⁴,
- s ohledem na usnesení ze dne 4. prosince 2003 o návrhu nařízení, kterým se mění nařízení (EHS) č. 1408/74 o uplatňování systémů sociální jistoty pro zaměstnané osoby a jejich rodiny při jejich pohybu v rámci Společenství⁵,
- s ohledem na usnesení ze dne 14. ledna 2004 o rovných příležitostech pro muže a ženy v Evropské unii⁶,
- s ohledem na usnesení ze dne 20. dubna 2004 o sdělení Komise „Rovné příležitosti pro osoby s postižením: evropský akční plán“⁷,
- s ohledem na pracovní dokument Komise ze dne 18. května 2004 o sociální situaci v Evropské unii,
- s ohledem na zprávu z května 2004 skupiny na vysoké úrovni o budoucnosti sociální politiky v rozšířené Evropské unii,
- s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o agendě sociální politiky (KOM(2002)0379)⁸,
- s ohledem na článek 163 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a stanovisko Výboru pro práva

¹ Úř. věst. C 271 E, 12.11.2003, s. 593

² Úř. věst. C 273 E, 14.11.2003, s. 192

³ Úř. věst. C 76 E, 25.3.2004, s. 226

⁴ Úř. věst. C 77 E, 26.3.2004, s. 251

⁵ Úř. věst. C 89 E, 14.4.2004, s. 124

⁶ Úř. věst. C 92 E, 16.4.2004, s. 329

⁷ Texty přijaté toho dne, P5_TA (2004)0292

žen a rovnost pohlaví (A6-0000/2004),

- A. vzhledem k tomu, že sociální situace v 25 členských státech Evropské unie, poté, co v květnu 2004 přistoupilo deset nových členských států s velmi rozdílnou úrovní rozvoje, převážně pod průměrnou úrovní 15 členských zemí EU, vyžaduje, aby sociálním otázkám a otázkám rozvoje byla věnována daleko větší pozornost,
- B. vzhledem k tomu, že hospodářský růst se za poslední tři roky snížil o polovinu, což přispělo k vyšší úrovni nezaměstnanosti, která teď postihuje kolem 20 milionů lidí v EU, většinou ženy, a rovněž vzhledem k znepokojující úrovni chudoby a sociálního vyčlenění; poslední údaje (za rok 2001) naznačují, že asi 70 milionů lidí se nachází na pokraji chudoby,
- C. vzhledem k tomu, že rozdíly mezi členskými státy, regiony a mezi společnostmi a skupinami se neustále prohlubují, jak potvrzuje samotná zpráva Komise, kterou je objasněno, že stávající politiky nevedly k opravdovému přiblížení,
- D. vzhledem k tomu, že sociální aspekty lisabonské agendy byly podřízeny cenové stabilitě, snížení nákladů a snížení schodku rozpočtu, což ztížilo zvýšení zaměstnanosti a sociální začlenění,
- E. vzhledem k tomu, že celkové změny na trhu práce, zejména v oblasti průmyslu, související s nedávnými přemístěními nadnárodních společností, které ovlivňují členské státy a vedou k vysoké úrovni nezaměstnanosti z řad pracovníků ve věku 40 až 55 let, zejména žen, které jen těžko hledají jinou práci,
- F. vzhledem k tomu, že politiky Společenství musejí upřednostňovat vytváření pracovních míst spojené s právy pracovníků, zejména pro skupiny obyvatelstva, které jsou nezaměstnaností ohroženy nejvíce, a zejména pro mladé lidi, u nichž v některých členských státech míra nezaměstnanosti neustále přesahuje 20 %,
- G. vzhledem k tomu, že ženy jsou stále značně diskriminovány, pokud jde o jejich přístup k pracovním místům, práva pracovníků a platy (průměrný rozdíl v platu je 16 %), zatímco v mnoha členských státech jsou systémy rodinných příspěvků a sociálních zařízení stále nedostačující, zejména pokud jde o jesle, zařízení pro děti předškolního věku a péči o starší občany,
- H. vzhledem k významu veřejných služeb a sociálního hospodářství při vytváření pracovních míst a v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení,
- I. vzhledem k tomu, že nedostatek aktuálních a přesných informací o chudobě a sociálním vyloučení je překážkou pro vypracování podrobnějšího rozboru a rychlou reakci na naléhavé problémy, které je nutno řešit,
- J. vzhledem k tomu, že rozbor sociálních podmínek vyžaduje zahrnutí sociálních důsledků existujících hospodářských organizací s ohledem na velmi rozšířenou a stále rostoucí chudobu a vyloučení, zhoršující se pracovní podmínky a sociální odmítání skupin populace, jejichž účast ve společnosti je snížena vyhlídkou na nejistá pracovní místa, nezaměstnanost a ztíženým přístupem ke zdravotní péči, k důstojnému bydlení, právnímu systému či aktivitám volného času

a kultuře – a to je příklad jen několika lidských a sociálních práv, která jim nemohou být zaručena,

1. zdůrazňuje, že je třeba se v prvé řadě vypořádat s problémem nezaměstnanosti, chudoby a sociálního vyloučení, a že to bude vyžadovat přehodnocení stávajících hospodářských a finančních politik, zejména Paktu stability, Lisabonské strategie, politiky vnitřního trhu a politiky hospodářské soutěže a uvažovat o vytvoření Paktu rozvoje a zaměstnanosti, jehož hlavní prioritou bude vytváření kvalitních pracovních míst podpořených právy pracovníků, investicemi, a veřejnými službami, které zachovávají vysoké standardy a zajišťují sociální začlenění, zejména v oblasti vzdělávání, veřejného zdraví, péče o děti, péče o občany odkázaných na pomoc, veřejné dopravy a sociálních služeb;
2. zdůrazňuje význam nové agendy sociální politiky na období 2006–2010, jejímiž cíly jsou:
 - sociální politika vycházející z dodržování a zaručení všech základních lidských práv ve všech politikách Společenství;
 - vytvoření soudržné a pro všechny přístupné společnosti, která předem počítá s opatřeními ve prospěch stálé zaměstnanosti a s dodržováním práv pracovníků;
 - podpora společnosti, která se zakládá na rovnosti pohlaví a bojuje se všemi formami diskriminace;
 - rozdělování vytvořeného bohatství tak, aby se zajistil větší blahobyt pro všechny, což předem předpokládá fungování obecných systémů sociální ochrany řízených státem, zvýšení daňového základu za účelem splnění nových úkolů a zaručený přístup pro všechny občany ke všem kvalitním veřejným službám včetně zdravotní péče, vzdělávání a bydlení;
 - sociální politika, která zohledňuje všechny skupiny a zaměřuje se zejména na ty skupiny obyvatelstva, které jsou nejzranitelnější a nejvíce ohroženy chudobou a sociálním vyloučením včetně dětí a rodin;
 - vytvoření participativní demokracie coby součásti různých sociálních politik a politiky zaměstnanosti;
3. trvá na tom, že je pro jarní summit nutné stanovit si hlavní hospodářské linie, přičemž je třeba zohlednit znepokojivě vysokou míru nezaměstnanosti, zejména mezi mladými lidmi a ženami, a podporovat opatření k dosažení většího sociálního začlenění a vytváření více a kvalitních pracovních míst a pracovního prostředí;
4. trvá na tom, že je třeba přijmout opatření k tomu, aby přemísťování a fúze nadnárodních společností bylo podmíněno zachováním pracovních míst, rozvojem příslušných regionů a stanoviskem evropských podnikových rad; znovu se odvolává na nutnost souladu s usnesením Evropského parlamentu 106/2003 týkajícím se uzavírání společností, které čerpaly z fondů EU;
5. zdůrazňuje nutnost v zájmu hospodářské a sociální soudržnosti pomoci znevýhodněným regionům, zejména horským oblastem, oblastem, kde byl nedávno zrušen průmysl a oblastem, ve kterých byly uzavřeny doly;
6. zdůrazňuje potřebu pomoci výrobním odvětvím, nejmenším a malým podnikům, rodinným hospodářstvím a sociálnímu hospodářství s přihlédnutím k jejich roli při vytváření pracovních míst a bohatství;

7. trvá na nutnosti zavést opatření na podporu rovného přístupu a boje proti diskriminaci, zejména prostřednictvím legislativních iniciativ, jejichž cílem je uplatňování článku 13 Smlouvy v oblasti práv žen, přistěhovalců a osob s postižením a s ohledem na zřízení institutu pro rovné zacházení a středisko pro monitorování chudoby a sociálního vyloučení;
8. vyslovuje se pro legislativní iniciativy, jejichž cílem je pomoci zkracovat pracovní dobu bez krácení platu a usnadnit progresivní vytváření pracovních míst, sladit práci a rodinný život, zajistit celoživotní vzdělávání a školení a podporovat občanskou a sociální účast na životě společnosti;
9. zdůrazňuje nutnost posílit finanční výhled a Strukturální fond a Fond soudržnosti s cílem zajistit nezbytný stupeň hospodářské a sociální soudržnosti a posílit skutečné sblížení;
10. vyzývá Komisi, aby na základě nejnovějších informací sestavila a zveřejnila obsáhlejší seznam s přesnějšími ukazateli a studiemi, zejména o mainstreamingu sociálních cílů v rámci jiných politik a o důsledcích politik Společenství z hlediska zvýšené nezaměstnanosti, chudoby, sociálního vyloučení a diskriminace, včetně rozboru z hlediska pohlaví a na základě skutečně reprezentativního vzorku společnosti;
11. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Sociální situace v 25 členských státech Evropské unie, poté, co v květnu 2004 přistoupilo deset nových členských států s velmi rozdílnou úrovní rozvoje, převážně pod průměrnou úrovní 15 členských zemí EU, vyžaduje, aby sociálním otázkám a otázkám rozvoje byla věnována daleko větší pozornost. Omezený počet stran pro tuto zprávu neumožňuje podrobný rozbor, a proto tedy odkazuje jen na některé aspekty, které považujeme vzhledem k dostupným informacím, za zásadní.

1. Zaměstnanost, nezaměstnanost a pracovní podmínky

Přestože jsou statistické informace stále ještě nedostačující, nedávné údaje poskytnuté Eurostatem¹ ukázaly, že na konci roku 2003 z počtu přibližně 443 milionů obyvatel:

- 192,8 milionů lidí bylo zaměstnaných, z nichž 43,6 % tvořily ženy a 10,7 % tvořili mladí lidé ve věku 15 až 24 let. Z celkového počtu bylo 161 milionů zaměstnaných jiným subjektem, ale mnoho z nich mělo jen nestálé zaměstnání nebo pracovalo na částečný pracovní úvazek;
- V roce 2002 došlo při vytváření pracovních míst ke skutečné stagnaci, zatímco období 2003–2004 poprvé za deset let vykázalo čistý pokles zaměstnanosti;
- 62,9 % obyvatel ve věku 15 až 64 let bylo zaměstnaných, mezi členskými státy však existovaly velké rozdíly: v osmi státech byla průměrná míra zaměstnanosti 67 % nebo více (Dánsko, Kypr, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Finsko, Švédsko a Spojené království). V Itálii, na Maltě a v Polsku byla míra zaměstnanosti pod 57 %;
- Nicméně 10,3 % zaměstnanců ve věku 15 až 64 let pracovalo jen na částečný pracovní úvazek. Obecně se dá říci, že v členských státech s vyšší mírou zaměstnanosti tvoří významný podíl pracovních míst místa na částečný pracovní úvazek. Tak je tomu v Nizozemsku (32,8 %), Slovinsku (23,2 %) a ve Spojeném království (17,4 %);
- Častý je výskyt nestálých pracovních míst. V průměru je 12,9 % pracovních míst na dobu určitou. Tento jev je rozšířený především v Polsku (19,4 %), Portugalsku (20,6 %) a Španělsku (30,6 %);
- Nestálé zaměstnání se velmi negativně projevuje zejména u žen. Z pracujících na plný úvazek pouze 36,7 % představují ženy a stálý pracovní poměr má pouze 38 % žen;
- 19,1 milionů lidí bylo nezaměstnaných, z nich 51,3 % tvořily ženy a 24,3 % mladí lidé.

Novější údaje² naznačují, že nezaměstnanost stále roste: v srpnu 2004 bylo 19,3 milionů nezaměstnaných, což odpovídá 9 %. V některých členských státech je však míra nezaměstnanosti vyšší. Tak je tomu v Polsku, kde nezaměstnanost dosahuje 18,7 %, na Slovensku 15,7 % a ve Španělsku a v Litvě 11 %.

Průměrná míra nezaměstnanosti žen v 25 zemích EU je 10 %. Nezaměstnaných ve věku do 25 let je 18,1 %.

Jak známo, závěrem mimořádného zasedání Evropské rady konaného v listopadu 1997 v Lucemburku byla stanovena náročná strategie s cílem snížit nezaměstnanost a dosáhnout udržitelný růst v míře zaměstnanosti a současně omezit nerovný přístup k pohlaví.

¹ Eurostat–Statistics in focus, 14/2004

² Eurostat–Euro–indicators 122/2004–5. října 2004

V březnu 2000 stanovil lisabonský summit cíl dosáhnout plné zaměstnanosti s více a lepšími pracovními místy. Na rok 2010 byly stanoveny tyto cíle:

- 70% celková míra zaměstnanosti;
- 60% míra zaměstnanosti žen.

Na jaře roku 2001 stanovila Evropská rada na zasedání ve Stockholmu cíl dosáhnout 55% míry zaměstnanosti u občanů ve věku 55 až 64 let.

Skutečností však je, že celková míra zaměstnanosti zahrnující nestálá pracovní místa a pracovní místa na částečný úvazek ve 25 státech EU nebyla v roce 2003 vyšší než 62,9 %.

Rozbor na základě pohlaví ukazuje, že míra zaměstnanosti žen dosahovala jen 55 %, a velkou část z toho tvořila nestálá pracovní místa a místa na částečný pracovní úvazek. Míra zaměstnanosti mužů dosahovala 71 %. Je jasné, že na pracovním trhu přetrvávají vážné nerovnosti.

- Nepříjemné pracovní podmínky v určitých povoláních v řadě členských států způsobují onemocnění a vedou k velkému počtu pracovních úrazů (třebaže od roku 1994 se počet případů snížil). V roce 2000 došlo ke ztrátě 500 milionů pracovních dní vinou pracovních úrazů (150 milionů dní) nebo vinou zdravotních problémů souvisejících s prací (350 milionů dní).

- V roce 2001 se 3,8 % pracovníků v EU stalo obětí úrazu na pracovišti, tyto úrazy byly příčinou více než třídní absence v práci (absence tři dny a kratší činila méně než 6,1 %). V průměru podleho úrazům na pracovišti 80 ze 100 000 zraněných pracovníků, zejména v odvětví rybolovu a ve stavebnictví. V některých členských státech byla průměrná míra o hodně vyšší (Lotyšsko, Belgie, Litva, Estonsko, Portugalsko, Švédsko a Spojené království).

Z výše uvedeného je zřejmé, že strategie pro dosažení vyšší zaměstnanosti jsou nedostačující. Priorita byla přisouzena cenové stabilitě prostřednictvím kritérií nominální konvergence. Z tohoto důvodu je třeba zavést formou Paktu rozvoje a zaměstnanosti jinou strategii, jejíž prioritou by bylo vytvoření více kvalitních pracovních míst provázené právy pracovníků.

Je třeba rovněž přijmout opatření, jejichž účelem bude stanovit omezení fúzí a přemísťování nadnárodních společností, podporovat výrobní odvětví a nejmenší a střední podniky, podporovat rovný přístup, bojovat s diskriminací, zkracovat pracovní dobu bez krácení platu, za účelem usnadnění vytváření pracovních míst, umožnění sladit pracovní a rodinný život, zajištění celoživotního vzdělávání a školení a podpory občanské a sociální účasti na životě společnosti.

2. Mzdy a minimální mzda

18 z 25 členských států má stanovenou minimální mzdu (Belgie, Česká republika, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Irsko, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Nizozemsko, Polsko, Slovinsko, Slovensko a Spojené království).

- K 1. lednu 2004 se výše mezd pohybovala od 121 eur měsíčně v Lotyšsku, přes 498 v Portugalsku do 1403 v Lucembursku.
- Ze srovnání cenového faktoru na základě parity kupní síly (PPP) vyplývají některé drobné nerovnosti a lehce pozměňují pořadí: z hlediska PPP má Malta a Slovinsko vyšší minimální mzdu než Portugalsko a Španělsko.
- Podíl pracovníků zaměstnaných na plný pracovní úvazek a pobírajících minimální mzdu se v různých zemích velmi liší: od 0,8 % ve Španělsku, přes 1,9 % ve Spojeném království a 4 % v

Portugalsku až po 15,1 % v Lucembursku a 15,4 % v Litvě. Obecně lze říci, že se v této situaci nachází více žen než mužů.

- Poměr mezi minimální mzdou a průměrnou měsíční mzdou v průmyslu a službách se v roce 2002 pohyboval od 32 % na Slovensku, přes 43 % v Portugalsku a 49 % v Nizozemsku až po 54 % na Maltě.
- Ve 25 státech EU je stále ještě běžná platová diskriminace na základě pohlaví. I nadále je obtížné srovnávat, ale v roce 2001 v 15 státech EU dostávaly ženy v průměru hrubou hodinovou mzdu o 16 % nižší než muži, přičemž v některých členských státech, zejména v Německu a Spojeném království, bylo toto procento vyšší. Dostupné údaje týkající se nových členských států naznačují, že mezi zeměmi existují podstatné rozdíly, čehož příkladem je především Česká republika a Estonsko.

Pokud má být těmto nerovnostem ve mzdách učiněn konec, bude nezbytné přestat jak s přímou diskriminací v základních platech, tak s nepřímou diskriminací související s účastí na hospodářském rozvoji, výběrem povolání a profesním růstem.

3. Příjmy – HDP na obyvatele

Podle Eurostatu¹ hodnoty HDP na obyvatele v roce 2003, vycházející z PPS (úrovně kupní síly), které mají být prostředkem ke standardizaci kupní síly různých měn a mají umožnit srovnání jednotlivých zemí, vykazují mezi členskými státy tyto výrazné rozdíly:

- 50 a méně procent průměrné úrovně ve 25 členských státech EU: Lotyšsko, Estonsko, Litva a Polsko;
- 51–75 % průměrné úrovně ve 25 členských státech EU : Česká republika, Maďarsko, Malta, Portugalsko a Slovensko;
- 76–100 % průměrné úrovně ve 25 státech EU: Kypr, Řecko, Španělsko a Slovinsko;
- 101–125 % průměrné úrovně ve 25 státech EU: Rakousko, Belgie, Německo, Dánsko, Finsko, Francie, Itálie, Nizozemsko, Švédsko a Spojené království;
- 126 a více procent průměrné úrovně ve 25 státech EU: Irsko a Lucembursko.

Tato čísla ukazují výrazné rozdíly v úrovni rozvoje členských států a jasně dokazují, že jsme dosažení hospodářské a sociální soudržnosti, kterou Smlouva zmiňuje, velmi vzdáleni. Tomuto problému je nezbytné věnovat větší pozornost prostřednictvím makroekonomické politiky a navýšením fondů Společenství, zejména Fondu soudržnosti a Strukturálních fondů; tato otázka je důležitá zejména v současné době, kdy začala jednání o finančním výhledu.

4. Chudoba a sociální vyloučení

Nedávné údaje zveřejněné Eurostatem², které se zaměřují na obyvatelstvo a sociální podmínky, jsou založené na kritériích a 18 běžných ukazatelích vymezených v prosinci 2001 Evropskou radou v Laekenu a která zohledňují rozhodnutí Niceské Evropské rady z prosince 2000 v tom smyslu, že v boji proti chudobě a sociálnímu vyčlenění tak, jak byl definován v březnu 2000 na Lisabonské Evropské radě, je třeba pokračovat prostřednictvím otevřené metody koordinace a upřednostněním národních plánů zaměstnanosti, umožňují vyvodit určité závěry, třebaže vycházejí z informací, které nejsou aktuální.

¹ Eurostat 37/2004, Hospodářství a finance

² Eurostat 10 a 16/2004, Obyvatelstvo a sociální podmínky

Publikace Komise „Sociální situace v Evropské unii v roce 2004“ zahrnuje do rozboru deset nových členských států, přičemž vychází z informací poskytnutých Eurostatem¹.

- V roce 2001 bylo asi 15 % obyvatelstva EU na pokraji chudoby² - toto procento odpovídá 70 milionům lidí. V Řecku a Portugalsku dosahovala tato čísla 20 % a v Irsku 21 %. Avšak stanovení úrovně příjmů, které slouží jako podklad pro výpočet 60% národní střední hodnoty, se v členských státech výrazně liší, jak již bylo objasněno v našem pojednání o minimální mzdě a rozdělování příjmu.
- Pro snížení nebezpečí chudoby mají zásadní význam podpory a dávky sociálního zabezpečení. Bez různých sociálních transakcí, které zahrnují důchody a jiné formy podpory, by nebezpečí chudoby hrozilo 30 % obyvatelstva ve Finsku, 37 % v Portugalsku, 40 % ve Francii a Spojeném království a 42 % v Itálii. To zdůrazňuje význam politiky sociální péče a sociálního zabezpečení.
- Rozdělování sociální péče je v členských státech velmi rozdílné. V roce 2001 v 15 státech EU kolísalo od 3644 jednotek PPP v Portugalsku (nejnižší hodnota) do 10559 v Lucembursku (nejvyšší).
- Také rozdělování příjmů je mezi různými skupinami obyvatelstva a mezi členskými státy poznamenáno značnými nerovnostmi. V roce 2001 se 20 % obyvatelstva s nejvyšším příjmem mělo téměř pětikrát lépe než 20 % obyvatelstva s nejnižším příjmem. Tento ukazatel kolísal mezi 3 % v Dánsku a 6,5 % v Portugalsku.
- Vysoké procento obyvatelstva žije v domácnosti, kde je některý z členů rodiny nezaměstnaný³. V roce 2003 žilo v 15 státech EU asi 10 % obyvatel ve věku od 18 do 59 let v domácnosti, kde nebyl zaměstnaný žádný člen rodiny.

Se zvýšením nezaměstnanosti za poslední roky a s krácením dávek v některých členských státech je chudoba a sociální vyloučení ve skutečnosti pravděpodobně ještě rozšířenější, než jak naznačuje výše uvedená statistika. To ukazuje na nutnost jednotného přístupu k sociálnímu začlenění ve Společenství, zejména v rámci měnové politiky a politiky vnitřního trhu, s cílem udržet systém kvalitních veřejných služeb a současně upřednostňovat veřejné investice do takových sociálních oblastí, jako je zdraví, vzdělávání a odborné vzdělávání, bydlení, sociální péče, přístup k právnímu systému, kultura, zájmová činnost atd.

5. Vzdělání

Všichni obecně souhlasí s tím, že vzdělání, odborné a celoživotní vzdělávání a výzkum jsou velmi důležité. Nadále však přetrvávají obrovské nerovnosti a nekonečné nedostatky, které ukazují, že důraz kladený lisabonským summitem na tyto oblasti měl jen nepatrný dopad. Z nedávné statistiky vyplývá, že ačkoliv Komise zdůraznila nutnost upřednostňovat činnost zaměřenou na snižování počtu osob, které přerušily nebo neúspěšně ukončily školní docházku, situace v některých členských státech je i nadále vážná.

- V roce 2003 přerušilo školní docházku na Maltě (aniž by ukončilo středoškolské vzdělání) 48,2 % mladých lidí ve věku 17 až 19 let, v Portugalsku 41,1 % a ve Španělsku 29,8 %. Naproti tomu na Slovensku, v České republice a v Polsku přerušilo školní docházku jen 4,9–6,3 % žáků.

¹ Ročenka Eurostatu 2004

² Relativní práh chudoby odpovídá procentu populace žijící z příjmu, který je menší než 60 % průměrného národního příjmu, což znamená, že se jedná o velmi rozdílné základní příjmy.

³ Při definování domácnosti, kde je některý z členů rodiny nezaměstnaný, se samozřejmě bere ohled na školáky či studenty ve věku do 24 let.

- Existují také velké rozdíly, pokud jde o celoživotní a odborné vzdělávání. Ve Švédsku bylo v roce 2003 do procesu vzdělávání či školení zapojeno 34,2 % obyvatelstva ve věku 25 až 64 let: v Portugalsku odpovídá tento údaj pouhým 3,6 % , přičemž Portugalsko je členský stát s nejvyšším počtem přerušení školní docházky.

Je nutné přijmout opatření, aby se tato situace změnila, prioritu přitom musí mít vzdělání, odborné vzdělání a celoživotní vzdělávání.